

HAN RUTTEN

MIDZOMERZEE

NOVELLE

palmslag

Ontwerp omslag en binnenwerk: vandijk ontwerpt, Eindhoven
Omslagillustratie: Adobe Stock
Foto auteur: Carole Meijers Fotografie

© 2021 Uitgeverij Palmslag | Han Rutten

www.palmslag.nl
info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photo-print, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

ISBN 978 94 932 4512 9
NUR 301

Knurft (*zn*, de; v, m; meervoud: **knurf·ten**)

1. (scheldwoord) stommeling, dwaas, malloot, lomperik

Knoe·del (*zn*, de; m; meervoud: **knoe·dels**)

1. deeg- of vleesballetje
2. knotje, kluwen
3. (troetelwoord) lief, aandoenlijk persoon

Daar waar het land overgaat in nevelige watervlakten, waar de wetten van het dagelijks leven niet meer gelden, daar heerst de schoonheid van de stilte. Boven de poolcirkel lijkt een andere wereld te bestaan: het daglicht heerst er soms continu, dan weer verdwijnt de zon voor maanden. De natuur kent haar eigen wetten, het fjordenlandschap is zo gigantisch dat gewone stervelingen lijken weg te kwijnen. De huisjes en weggetjes hebben een plekje op de bergen, maar ze worden overheerst door de rotsen, de fjorden, de bossen en de wolken. De laaghangende wolken versluieren het leven op het land. Stil zijn de mensen, alsof er niets toe te voegen valt aan hun dagelijkse beslommeringen. Hun huizen hebben ze rood geschilderd, soms blauw, en een enkele woning is geel gekleurd. Het zijn slechts accenten in een majestueus decor van hoog rijzende bergen, diep vallende valleien en de zee die strekt tot de einder.

Er vaart een schip langs de kust, een schip van de Hurtigruten. Deze lijndienst bezorgt post en goederen in de dertig havens langs de grillige kust. Voor veel dorpen is het schip een essentiële verbinding met de rest van de wereld. Het dagelijkse aanmeren en afvaren is een rimpeling in het ritme van alledag. Het schip dat vandaag de haven van Elskfjord binnenloopt heet de *Vesterålen*. Behalve goederen zijn er ook toeristen aan boord. Voor de rederij is dat een goede zaak: de cruise levert veel inkomsten op.

Na de steden in het zuiden bezocht te hebben zet de *Vesterålen* nu koers naar de poolcirkel. Voor de toeristen is deze ontdekkingsreis een geweldig avontuur. En voor Kjell is dit de eerste keer dat hij dit land van deze kant bekijkt. Hij staat aan dek en staart naar Elskfjord. Het dorp

ligt er verregend bij: zeven huizen en een sober, stijf opgetrokken kerkje. Het schip ligt er maar kort aan de kade; enkele pallets worden uitgeladen, een stapel dozen wordt door kleine vorkheftruckjes het ruim ingereden. Mannen in regenkleding zijn bezig om een vrachtwagen te beladen, verderop staan nog twee trailers te wachten. Het dorp ondergaat lijdzaam de druilregen die al de hele ochtend gestaag neerdaalt op de huizen en de enige weg.

Er staat een stevige bries, niet echt kil, maar toch zo frisjes dat het op den duur niet meer aangenaam aanvoelt. Kjell gaat daarom naar binnen. De *Vesterålen* heeft behalve enkele hutten voor de passagiers en bemanning ook een cafeetje, een restaurant en een panoramadek. In het cafeetje hebben de meeste passagiers zich rond de bar verzameld: er wordt koffie geschonken. Door de kleine raampjes ziet Kjell dat de trossen zijn gelost. De kade wijkt en Elskfjord verdwijnt in de verte.

Onderweg naar de poolcirkel heeft de kapitein een spelletje bedacht. Alle passagiers mogen raden hoe laat precies de poolcirkel gekruist wordt. Het exacte tijdstip dient op een briefje te worden genoteerd en vervolgens in een bus te worden gedeponerd. Sluitingstijd is middernacht, voorafgaand aan de dag waarop de poolcirkel overschreden wordt. Er is een prijs beschikbaar en dat motiveert Kjell om een gokje te wagen.

De volgende morgen om 7.16 uur staat de groep passagiers aan dek te kijken: er wordt een minuscuul eilandje gepasseerd, eigenlijk is het maar een rotspunt in de branding. Op de top van de rotspunt staat een wereldbol op een sokkel. De kapitein van de *Vesterålen* laat de scheepshoorn klinken. De passagiers kijken elkaar aan: wie zou

de winnaar zijn? Kjell vraagt het aan Egbert, die de hut naast hem bewoont. Egbert is een Duitser, die ook in zijn eentje reist. Ze zijn ongeveer even oud.

‘Vond u deze reis ook de mooiste in de reisbrochure?’ vraagt Kjell in zijn beste Duits.

‘Ach,’ zegt Egbert, ‘Ik ben eigenlijk overal in Europa al geweest. Maar deze reis langs de Noorse kust stond nog op mijn lijstje. En het valt niet tegen. Ze doen op dit schip echt alles om het de passagiers naar de zin te maken. Ik had trouwens geen prijs bij het spel met de poolcirkel. U wel?’

Beiden hebben ze geen prijs.

De kapitein meldt zich op het panoramadek en deelt mee wie gewonnen heeft: een Amerikaan krijgt uit de handen van een bemanningslid, dat als de zeegod Neptunus is verkleed, een vlag met het embleem van de rederij. Daarna wordt er een emmer ijsklontjes, inclusief smeltwater, over de man heen gekieperd. De Amerikaan neemt het sportief op. Vervolgens mag iedereen in de rij gaan staan. De kapitein is maar al te graag bereid om met een pollepel enkele ijsklontjes in de nekken van de “slachtoffers” te scheppen. Ten slotte ontvangen de gelukkigen een certificaat. Egbert wil de ervaring wel ondergaan, Kjell verschuilt zich in zijn hut.

Elke dag wordt een haven binnengelopen. Soms zijn het er twee. Het desolate landschap prikkelt de fantasie, wellicht omdat er weinig gebeurt. De zee is ruw, de *Vesterålen* schommelt heftiger waardoor er steeds minder mensen in het restaurant te zien zijn. Aan dek blijkt een stormachtige wind te staan. De haven van Sylvår kan niet worden aangedaan. De smalle Kryllfjord ziet eruit als een gapend gat

in de rotskust. Er hangen mistflarden rond de monding. Als de *Vesterålen* de fjord binnenvaart lijken de rotswanden het schip te verpulveren, zo dicht schuiven ze langs de reling. Water klatert langs alle kanten en het zicht aan voor- en achterzijde wordt vertroebeld door de nevel.

Kjell is teruggekeerd uit zijn hut. Nu hij weet dat de kust veilig is en vrij van emmers met ijsklontjes, kan hij de conversatie met Egbert voortzetten. Die legt Kjell uit dat dit het land van de Trollen is. Het zijn gevaarlijke wezentjes die de dienst uitmaken in een omgeving waar de natuur nog ontzag afdwingt. Kjell besluit om de precieze plek waar hij is maar niet via Facebook bekend te maken. Een boosaardige Trol zou wellicht wraak kunnen nemen. De wetten van het dagelijks leven in zijn woonplaats gelden hier niet. Met enige fantasie kan men zich in een andere wereld wanen.

Aan boord van de *Vesterålen* gaat Kjell aan tafel voor het diner. De tijden en de tafelschikking zijn door de bemanning vastgesteld. Kjell deelt de tafel met Egbert en een Nederlands echtpaar: Trees en Henk. Ze zijn op leeftijd. Henk is met pensioen en heeft daar de voor hem bijpassende passieve houding bij gevonden. Hij laat Trees het woord doen. Het tafelgesprek verloopt niet al te levendig en Kjells ogen dwalen af naar de andere tafels. Overal oudere mensen. Hoewel... in de hoek van het restaurant ziet hij een jongeman in gezelschap van een mooie, jonge vrouw. Dertigers, schat Kjell. De jongeman is kaal, hij heeft een grof getekend gezicht. Argwanend kijkt hij rond, zijn priemende blik lijkt een voortdurend ingehouden woede te camoufleren. Het meisje is zacht van uiter-

lijk, klein van gedaante, een mild en rond gezicht, een mopsneusje met daarop een iets te zware bril. In tegenstelling tot haar partner kijkt ze niet rond, maar vooral naar hem en naar haar bord. Ze zijn de enige jonge mensen in de groep passagiers.

‘Het eten is prima hier,’ stelt Egbert tevreden vast.

‘Ze doen werkelijk alle moeite,’ vindt Trees.

‘Alle moeite,’ valt Henk bij.

‘Ze hebben de vis misschien wel vandaag gevangen. Hij smaakt zo vers,’ oordeelt Trees.

‘Heel vers,’ zegt Henk.

Egbert kijkt op zijn telefoon. Hij heeft een app gedownload waarmee hij de sterrenbeelden kan zien als hij zijn smartphone op de hemel richt.

‘Wil je deze app ook hebben?’ vraagt hij aan Henk. Die is wel geïnteresseerd.

Kjell heeft van de kapitein een link naar een website gekregen, waarop je online de koers van het schip kunt volgen.

‘De koers van het schip volgen,’ herhaalt Henk.

De jongen en het meisje nemen geen deel aan de gesprekken. Ze zitten te ver van Kjells tafel. Bovendien verhindert de vaste plaatsindeling toenadering tijdens het diner. Jammer, Kjell zou graag eens een gesprekje met hen beginnen. Maar het meisje is te verlegen en de jongen kijkt te agressief uit zijn ogen om een poging tot kennismaking te wagen.

FACEBOOKPOST VAN KJELL

Al mijn volgers wil ik laten weten dat ik veilig in Bodo (spreek uit 'Boedel', zonder de letter l) ben aangekomen.

Er was vanmorgen hoog bezoek aan boord van Neptunus. Die reikte een prijs uit aan degene die het nauwkeurigst het tijdstip van de poolcirkelpassage had voorspeld. Die kreeg een vlag van het schip en vervolgens stortte de kapitein een emmer ijsklontjes over de winnaar uit.

De kapitein was niet te beroerd om ook andere passagiers met een soeplepel wat ijsklontjes in de nek te proppen. Nee... ik was toen al vertrokken van het dek. Ik ben niet achterlijk.

De *Vesterålen* stoomt op naar noordelijke wateren. Het blijft de hele dag licht. De zon staat vierentwintig uur per etmaal boven de horizon. Helaas is de zon onzichtbaar achter het wolkendek, waardoor de omgeving in een constant grijs, diffuus licht is gehuld. Kjell is gaan ontbijten in het restaurant. Vandaag staat er een excursie in Sundvik op het programma. De jongen en het meisje zitten twee tafels verderop. Hij probeert oogcontact te krijgen. Het meisje intrigeert hem. Ze is aandoenlijk, met haar bruine ogen, die door haar bril nog groter lijken. Ze draagt een sjaaltje, net onder haar kin. Alsof dat haar beschermt tegen de kilte van de zeelucht. Ze luistert naar de jongen, die voortdurend op haar inpraat. Door de luidsprekers klinkt plotseling de aankondiging van de kapitein: we naderen de haven van Sundvik.

Egbert zit vaak bij Kjell aan tafel. Gewoon om een praatje te maken. Zijn gedrongen gestalte en ronde brillette maken op Kjell een sympathieke indruk. Kjell meent een licht Oost-Duits accent bij Egbert te ontdekken.

‘Ga je vandaag ook mee op excursie?’ vraagt Egbert. Daar hebben ze allebei wel zin in. Dagtochtjes zijn immers een prettige afwisseling op deze toch redelijk monotone zeereis. Korte tijd later is het merendeel van de passagiers aan land. Terwijl de goederen worden uit- en ingeladen begint de excursie onder leiding van een gids. Een blonde dame, die het verhaal over het stadje in drie talen, Engels, Duits, Frans, van buiten heeft geleerd. Ze ratelt de wetenswaardigheden af in een afgemeten ritme.

‘Het dorp Sundvik is gesticht door de Vikingen. De geschiedenis gaat terug tot het jaar 1090, toen er een vestingtoren werd gebouwd. De lokale vorst heette Sigurd

en hij was de leider van vele roofexpedities, die van hieruit werden georganiseerd onder meer naar de Orkneyeilanden, de Hebriden en de Ierse zee. Later ging hij ook op kruistocht. Hij was een strenge koning, die zijn volk niet spaarde. Bonkige kerels en taaie vrouwen wisten in dit poolklimaat te overleven. De gemeenschap had een rendierkudde, die hun voorzag van vlees. Van de vachten en de huiden maakten ze kleren en schoeisel. Het isolement van dit dorp heeft ertoe geleid dat er een unieke kunststroming is ontstaan, die wij tegenwoordig primitief noemen.'

Kjell is niet erg onder de indruk van de huisvlijt, die zichtbaar is in tal van prullaria, uitgesteld in de drie toeristenwinkeltjes. Modellen van Vikingscheepjes, versierde schelpen en poppetjes in klederdracht. De blonde dame weet ook nog te vertellen dat er in Sundvik nog steeds rendiervlees wordt gegeten. Ze kan een slager aanbevelen waar deze delicatessen kan worden geproefd. Kjell heeft geen honger en hij is ook niet echt geboeid door de uitleg van de gids. Het dorp biedt hem weinig verrassingen. Een winkelstraatje met drie souvenirshops, een slager en een bakker spreekt niet echt tot de verbeelding. Het straatbeeld wordt bepaald door enkele kinderen, die op weg zijn naar school. Ze dragen boekentassen en zijn in een opgewonden discussie verwickeld. Inmiddels heeft de gids haar staccato afgedraaide riedel beëindigd. Er is nog een uurtje ter vrije besteding beschikbaar. De groep toeristen heeft nauwelijks opgemerkt dat de gastvrouw afscheid heeft genomen.

Kjell besluit naar de bakker te lopen. Hij heeft gezien dat daar ook koffie met gebak wordt verstrekt. Kleine tafeltjes staan gegroepeerd rond een vitrine waarin verse bak-

waren staan uitgestald. Een enorme koffiemachine kreunt vervaarlijk en sist op gezette tijden. Getergd door een druk op de knop van het bedieningspaneel blaast het apparaat als een metalen draak zware condenswolken uit. Nadat Kjell aan een tafeltje heeft plaatsgenomen krijgt hij gezelschap van Egbert. Ook Trees en Henk melden zich al snel.

‘Het is waterkoud,’ zegt Trees.

‘Waterkoud... brrr,’ herhaalt Henk.

‘Ik dacht we gaan even naar de warme bakker. Daar is het tenminste uit te houden.’

‘Lekker,’ vult Henk aan.

‘Wil je een koek bij de koffie?’

‘Ja, zeg ik toch, lekker,’ antwoordt Henk.

Dan komen plotseling de jongen en het meisje binnen. Hij heeft een fototoestel bij zich, voorzien van een gigantische telelens. Zij schuifelt achter hem aan de bakkerij binnen. Er is nog plaats aan het tafeltje van Kjell en Egbert. Het meisje kijkt om zich heen en voor de eerste keer is er oogcontact met Kjell. Hij wil iets vriendelijks zeggen, maar weet zo gauw niet wat. Ze doet hem aan iemand denken. Of heeft hij haar ooit eerder gezien? Ze is knap, uiteraard is ze knap. Haar natuurlijke schoonheid heeft zeker zijn aandacht ook getrokken. Maar toch... Er is een vage herinnering wakker geroepen in zijn gedachten. Nog in nevelen gehuld, maar toch meent hij haar ergens van te kennen. Of vergist hij zich? Het meisje kijkt weer voor zich uit.

Egbert vraagt hoe laat het schip weer vertrekt. Dat is voor Kjell een aanleiding om het meisje in het gesprek te betrekken. Hij meent dat de vertrektijd twee uur is. Hij zegt dat hij het niet zeker weet. Misschien dat zij het

weet? Het meisje kijkt hem aan en voor ze iets kan zeggen snauwt de jongeman haar iets toe. Ze kijkt weer voor zich uit. De jongeman met de kale kop kijkt triomfantelijk rond alsof hij zijn territorium met succes verdedigd heeft. Hij prutst wat aan zijn fotocamera en legt daarna wat geld op de tafel. De koffiemachine sist en kucht weer luidruchtig en een zoete geur kondigt een nieuwe lading koekjes en wafels aan.

Het leven gaat verder in Sundvik. Niet veel later maken de passagiers van de *Vesterålen* zich op om weer aan boord te gaan.

Buitengaats wordt een late lunch geserveerd. In het restaurant staat het buffet weer opgesteld. Kjell zoekt zijn favoriete gerechten uit, waarin vooral vis een belangrijk aandeel heeft. Met Egbert keuvelt hij de rest van de middag over de excursies en over de culturele hoogtepunten die deze reis nog zal opleveren.

Vanuit zijn ooghoeken ziet Kjell de twee jonge mensen weer binnenkomen. Hij voorop, met zijn telelens prominent op zijn buik. Zij volgt hem bescheiden. Een beetje peinzend kijkt ze, alsof ze in gedachten verzonken is. Hij kijkt rond, zoekend naar objecten die hij fotograferen kan. Ze wisselen geen woord als ze op weg gaan naar het promenadedek. Daar, in de volle wind, ziet Kjell hen staan. Hij weet niet wat te doen. Het lijkt hem gevaarlijk om haar zomaar aan te spreken. De herinnering aan vanmorgen, in het cafeetje, staat hem nog levendig voor de geest. Die kerel, die daar als een paal op het dek staat, ziet hij als een hinderpaal. Een hufter, een kloothommel. Als ze naar binnen komen, houdt Kjell de deur open. Inderdaad, het

is een lompe boer, hij zegt helemaal niets. Niet eens een beleefd “dankjewel”. En dat meisje hobbelt maar achter hem aan. Kjell is er helemaal klaar mee. Hij wil het allemaal uit zijn hoofd zetten.

Maar 's avonds komt hij hen weer tegen, op weg naar hun hut. Hij kan niet precies horen wat ze tegen elkaar zeggen. Hij hoort alleen dat de man Duits spreekt, snauwend, dwingend en afgemeten. En ziedaar, ze blijken de hut aan de overkant van de gang te hebben. Ze zijn overburen. Het meisje kijkt niet op of om, als Kjell langskomt. De jongeman lijkt hem met zijn blik te doorboren zonder hem een woord waardig te keuren. Met een klap knalt hij de deur van de hut dicht. Kjell weet nu dat deze vent een pure aso is, een lul van een vent. Hoe zou hij heten? Zo'n sukkel moet natuurlijk een passende naam hebben.

Diezelfde nacht droomt Kjell van het dorp waar ze vanmorgen waren: het wordt gesloopt. Bulldozers schuiven de puinhopen aan de kant. Onder het puin ligt het meisje machteloos en wanhopig te huilen. En die knuppel van een kerel zit op de bulldozer en lacht. Hij schaterlacht en schuift. Hij schuift alles aan de kant, het breekbare meisje heeft geen schijn van kans.

De volgende morgen heeft Kjell voor beiden een naam bedacht. Het geeft hem een gevoel van macht, alsof hij door het geven van een naam enige invloed op de toestand kan uitoefenen. Voor hem is de vent niet meer of minder dan een knurft. Knurft, ja, dat is zijn naam. En het meisje heet Knoedel.

Zijn vriendinnen van vroeger was Kjell vergeten. Al heel lang waren ze uit zijn gedachten verdwenen. Ze waren eerst verschrompeld tot stille herinneringen, daarna waren ze vervaagd en ten slotte verdampt. Als kind van de jaren vijftig had Kjell niet te klagen: hij was opgegroeid in een tijd van welvaart, de tijd waarin alles mogelijk moest zijn. Het onderwijs was gedemocratiseerd. De vrijzinnigheid domineerde het gedachtegoed in de samenleving. Als jongen werd hij omvergeblazen door de frisse wind, die de voorspelbare wereld veranderde in een turbulente chaos. Er was een tijd aangebroken van grenzeloze vrijheid, die vaak in vrijblijvendheid strandde. Op school kon Kjell goed meekomen, hoewel hij moeite had met rekenen. De klassen waren groot en de onderwijzer kon zich niet met alle leerlingen persoonlijk bezighouden. Niemand had in de gaten dat Kjell zijn eigen wereld bedacht, waarin hij paleizen en theaters bouwde. Die realiteit kreeg vorm in een potlood, dat zijn beste vriend werd. Het stokje werd zijn verbeelding van de wereld. Het was een compensatie voor een onbestemd gemis. Misschien het gevolg van de beschermingsdrang van zijn opvoeders, zowel op school als thuis. Zijn moeder probeerde elk risico te mijden: haar bezorgdheid leidde vaak tot betutteling. Als Kjell op school heel af en toe buiten de lijntjes kleurde, drong ze hem met hoog aangezette berispingen terug in het gareel. Zijn vader verdiepte zich niet langer in Kjells kinderlijke belevingswereld, nadat hij merkte dat zijn zoon niet zo fanatiek in sport was als hij wenste. Hun dialogen verliepen vaak stroef, in een sfeer van wederzijdse irritatie. Onderwerpen van gesprek waren de prestaties op school en de fietsband, die Kjell nog steeds niet zelf kon repareren.

Uiteraard had Kjell weinig reden om ongelukkig te zijn. De tijd waarin de babyboomers opgroeiden was getekend door welvaart en vrijheid. Doch op jonge kinderen, die hun dagen in volle schoolklassen sleten, rustte de plicht om zich terdege voor te bereiden op het moment dat zij de goed geoliede maatschappij mochten overnemen.

Kjell vluchtte daarom in zijn eigen droomwereldje, waar hij alleenheerser was en waar geen plichten voor hem golden. Hij speelde in dit wereldje, denkend aan een schip, of een trein, reizend naar het land van Sinterklaas en de Kerstman, zoekend naar schatten in de wildernis, hele dorpen bouwend voor een verzonnen volk.

Toen zijn moeder Kjells stokje op een kwade dag voor zijn neus in het fornuis verbrandde ging er in zijn hoofd een schakelaar om. Hij zocht een nieuw stokje en nam het mee naar school. Voor terechtwijzingen vanuit de buitenwereld was hij niet gevoelig meer. Zijn stokje werd een vehikel dat hem toegang verschafte tot zijn eigen wereld, ver verwijderd van het klaslokaal.

‘Ben je weer de geesten aan het bezweren?’ vroeg de onderwijzer soms cynisch, zonder enig besef.

Al snel liep Kjell een achterstand met rekenen op, die groter werd in de loop van de jaren. Zijn parallelle wereld koesterde hij ten koste van zijn concentratie bij de saaie lessen.

De kinderen leerden zelfstandig te werken. Ze mochten een rekenparagraaf die ze met succes hadden afgesloten op een grote poster aanduiden met een groen gekleurd vakje. Zo werd de voortgang van iedere leerling zichtbaar. Kjell was traag en slordig. Zijn traagheid was af te lezen aan het

opvallend geringe aantal groene hokjes. Hij moest zijn slordigheid zelf te schande maken door, op bevel van de onderwijzer, het hokje van de betreffende paragraaf rood te kleuren.

‘Die jongen kan niet rekenen,’ was het oordeel van hoofdmeester Starzool.

‘Maar hij wil graag naar het gymnasium,’ bracht zijn vader in. ‘In taal en de andere vakken heeft hij goede cijfers.’

‘Nee,’ schudde de hoofdmeester, ‘hij zal het niet redden op het gymnasium. Het zal beter zijn als hij naar de mavo gaat.’

‘Maar op de mavo moet hij ook rekenen.’

Zijn toelatingsexamen liep uit op een catastrofe. Hij zakte op de rekenvakken.

Uiteindelijk kwam de hoofdmeester met de oplossing Kjell een schakeljaar te laten doorlopen: de voorbereidende klas. Daarna moest hij weer toelatingsexamen doen. De babyboomtijd had het forse nadeel dat er veel concurrentie was. Middelbare scholen konden hun leerlingen selecteren. Alleen de elite mocht naar het gymnasium.

‘Die jongen kan rekenen. En ik ga het hem leren,’ oordeelde meester Bromhoven tijdens een oudergesprek. Bromhoven was van de oude stempel. Hij geloofde niet in inspraak en moderne vrijheden. Elke dag rekende hij voor hoe de sommen gemaakt moesten worden. Met eindeloos geduld oefende hij samen met Kjell, totdat deze de routine beheerste en in het spoor kwam dat naar de oplossing van de sommetjes leidde.

Het gymnasium was voor Kjell een paradijs. Niet alleen de schoolvakken vond hij heerlijk, maar ook zijn klas bleek een weldadige omgeving.

‘Binnenkort is er een klassenavond,’ meldde Kjell aan zijn ouders. Een hoogtepunt in het jaar. De kinderen mochten in de vroege avonduren een klaslokaal versieren. Ze rolden gekleurd papier om de tl-buizen en hingen slingers diagonaal door de ruimte waarin ze overdag nog hadden geploeterd op een proefwerk. Er was een commissie benoemd, die de versnaperingen regelde: enkele flessen limonade en een paar zakken chips.

‘Wie neemt de pick-up mee?’ vroeg Marie-Louise. Zij was als klassenvertegenwoordiger een leidende figuur in de organisatie. Zij was ook hoofd van de programmacommissie. De regel was namelijk dat de kinderen zelf verantwoordelijk waren voor de avond. De klassenleraar werd uitgenodigd en gedroeg zich als gast, terwijl hij uiteraard wel een oogje in het zeil hield. Enkele leerlingen brachten grammofoonplaatjes mee met muziek waarop gedanst kon worden. Marie-Louise hield de financiën bij. Ze hield nauwlettend in de gaten of de bijdragen hoofdelijk werden uitgekeerd aan degenen die kosten hadden gemaakt. De dubbeltjes en kwartjes bewaarde ze zorgvuldig in een lunchtrommeltje.

Er werd een quiz gespeeld en er kwam een toneelstukje. Alles was tot in detail voorbereid door de programmacommissie. En alles was in feite een camouflage, een dekmantel voor het eigenlijke hoogtepunt van het festijn. Niemand had het afgesproken, niemand gaf een signaal. Het moment kwam onvermijdelijk: de lichten werden gedimd, de muziek veranderde van argeloze popnummers in beladen ballads. Zelfs de lucht leek een zweem van sensualiteit te bevatten.

Ook voor Kjell kwam het moment dat hij voor het eerst in de nabijheid van een meisje kwam. Het was niemand

minder dan Jasmijn. Zij was de enige in de klas die haar vroege adolescentie tentoonspreidde, die tot onverwachte prikkels bij de jongens leidde. Jasmijn was niet kinderachtig en stond ruimhartig alle jongens op hun beurt een dansje toe. Het waren spannende minuten, tijdens welke de vrijmoedigste klasgenoten door voorzichtige aanraking dit nieuwe mysterie exploreerden.

De klassenleraar greep in toen de muziek te wulps werd, precies op het moment dat de laatste tl-buis uitging. Zo tolerant was de wereld kennelijk niet.